

	Porozumienie cywilnoprawne	Stowarzyszenie	Związek międzygminny	Związek powiatowo-gminny	Ustawa śląska (projekt)	Ustawa o ustroju m.st. Warszawy (projekt)
Podstawa prawna	Kodeks cywilny, ustawa o samorządzie gminnym, ustawa o samorządzie powiatowym, ustawa o samorządzie województwa	ustawa o samorządzie gminnym (art. 84) i ustawa o samorządzie powiatowym, ustawa o samorządzie województwa, prawo o stowarzyszeniach	ustawa o samorządzie gminnym (art. 64 i następne)	ustawa o samorządzie gminnym (art. 64 i następne), ustawa o samorządzie powiatowym (art. 72a i następne)	ustawa o związku metropolitalnym w województwie śląskim (projekt)	Ustawa o ustroju m.st. Warszawy (projekt)
Członkowie	Strony porozumienia	Gminy, powiaty i województwa	Gminy (w przypadku przystąpienia powiatu związek zmienia się w powiatowo-gminny)	Gminy i powiaty	Gminy województwa śląskiego zamieszkałe przez co najmniej 2 mln mieszkańców	Miasto stołeczne Warszawa obejmuje 33 gminy, w tym gminę Warszawa oraz gminy: Blonie, Brwinów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Izabelin, Jabłonna, Józefów, Karczew, Kobylka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Lesznowola, Lomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Otwock, Ożarów, Piaszeczka, Piaseczno, Piaszów, Pruszków, Raszyn, Stare Babice, Sulejówkę, Wiązowna, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka
Cel	Cel określa porozumienie	wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów	wspólne wykonywanie zadań publicznych lub wspólna obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna jednostek organizacyjnych, instytucji kultury i innych gminnych osób prawnych	wspólne wykonywanie zadań publicznych lub wspólna obsługa administracyjna, finansowa i organizacyjna jednostek organizacyjnych, instytucji kultury i innych gminnych i powiatowych osób prawnych	transport publiczny - zadania koordynacyjne - wykonywanie zadań przewozowych dotychczas należących do gmin jedynie po zawarciu stosownych porozumień. rozwoj obszaru związku metropolitalnego; kształtowanie ładu przestrzennego Uzgadzanie przebiegu dróg wojewódzkich i krajowych Promocja Związku Metropolitalnego	m.st. Warszawa wykonuje zadania obejmujące: transport publiczny w zakresie dzisiejszej odpowiedzialności gmin i powiatów - kwestia kolei nadal poza władztwem metropolii (zadanie województwa) rozwoj społeczny i gospodarczy metropolii; wszystkie zadania powiatu (np. szkoły ponadpodstawowe, służba zdrowia, rejestracja pojazdów, gospodarka odpadami); zarządzanie drogami - nie tylko powiatowe, ale także wojewódzkie i krajowe kształtowanie ładu przestrzennego
Sposób powołania	podpisanie przez strony porozumienia	Minimum 3 założycieli. Rady podejmują uchwały wyrażające zgodę na przystąpienie jst do Stowarzyszenia. Podmioty chcące założyć stowarzyszenie uchwalają jego statut oraz wybierają komitet założycielski albo władze stowarzyszenia podczas zgromadzenia założycielskiego. Zarząd składa wniosek o wpis stowarzyszenia do KRS wraz ze statutem, listą założycieli, protokołem z wyboru władz stowarzyszenia oraz adresem siedziby stowarzyszenia. Stowarzyszenie może rozpocząć działalność po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego	Projekt statutu podlega uzgodnieniu z wojewodą (gminy w postępowaniu reprezentuje upoważniony wójt/burmistrz/prezydent, wojewoda wyraża swoje stanowisko w ciągu 30 dni od dnia doręczenia projektu statutu) Utworzenie związku wymaga przyjęcia jego statutu bezwzględną większością ustawowego składu rady zainteresowanych gmin (rady podejmują 2 uchwały - o utworzeniu związku i o przyjęciu jego statutu)	Projekt statutu podlega uzgodnieniu z wojewodą (członków w postępowaniu reprezentuje upoważniony wójt/burmistrz/prezydent lub starosta, wojewoda wyraża swoje stanowisko w ciągu 30 dni od dnia doręczenia projektu statutu) Utworzenie związku wymaga przyjęcia jego statutu bezwzględną większością ustawowego składu rady zainteresowanych gmin i powiatów (rady podejmują 2 uchwały - o utworzeniu związku i o przyjęciu jego statutu)	Związek Metropolitalny tworzy Rada Ministrów w drodze rozporządzenia. RM wydaje rozporządzenie na wniosek ministra właściwego ds. administracji publicznej, który przygotowuje swój wniosek na wniosek miasta Katowice o utworzenie ZM, składanego za pośrednictwem wojewody śląskiego. Wniosek o utworzenie ZM zawiera: 1. nazwę ZM, siedzibę jego władz oraz określenie granic 2. uzasadnienie utworzenia ZM, zawierające w szczególności wskazanie form współpracy gmin, powiatach funkcjonalnych i zaawansowania procesów urbanizacyjnych, a także opis układu osadniczego i przestrzennego uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe 3. dane statystyczne dotyczące liczby ludności oraz powierzchni terenu objętego wnioskiem 4. wyniki przeprowadzonych konsultacji z mieszkańcami w poszczególnych gminach 5. informacje o spełnieniu wymogu zgody co najmniej 70% rad gmin na utworzenie ZM 6. określenie szacunkowych kosztów, będących skutkiem wydania rozporządzenia 7. określenie szacunkowych planów dochodów i wydatków ZM w kolejnych 2 latach budżetowych następujących po wydaniu rozporządzenia Do wniosku o utworzenie ZM dołącza się: 1. uchwały rad gmin w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami 2. uchwały organów stanowiących jst zawierające opinie dot. utworzenia ZM 3. mapę topograficzną z zaznaczeniem granic gmin objętych wnioskiem	Na mocy ustawy
Osobowość prawna	NIE, porozumienie cywilnoprawne nie tworzy nowego podmiotu	Tak, stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną po wpisie do KRS	Tak, związek wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność (osobowość prawną oraz prawa i obowiązki gmin w odpowiednim zakresie przechodzą na Związek z dniem ogłoszenia statutu związku w wojewódzkim dzienniku urzędowym)	Tak, związek wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność (osobowość prawną oraz prawa i obowiązki gmin w odpowiednim zakresie przechodzą na Związek z dniem ogłoszenia statutu związku w wojewódzkim dzienniku urzędowym)	Tak, zgodnie z ustawą ZM posiada osobowość prawną	Tak, zgodnie z ustawą m.st. Warszawy posiada osobowość prawną
Możliwość poszerzenia	warunki przystąpienia określa porozumienie	Sposób nabywania i utraty członkostwa określa statut	Zasady przystępowania do związku określa Statut Gmina informuje wojewodę o zamiarze przystąpienia do związku Przystąpienie do związku wymaga przyjęcia jego statutu bezwzględną większością ustawowego składu rady zainteresowanej gminy	Zasady przystępowania do związku określa Statut Gmina/powiat informuje wojewodę o zamiarze przystąpienia do związku Przystąpienie do związku wymaga przyjęcia jego statutu bezwzględną większością ustawowego składu rady zainteresowanej gminy	W drodze rozporządzenia Rady Ministrów wydanego na wniosek Ministra właściwego ds. administracji, który składa swój wniosek na wniosek Zgromadzenia ZM (zakres analogiczny do wniosku o utworzenie ZM).	Brak regulacji w tym zakresie
Możliwość wystąpienia	warunki wystąpienia określa porozumienie	Sposób nabywania i utraty członkostwa określa statut	Zasady występowania członków określa statut	Zasady występowania członków określa statut	Brak regulacji w tym zakresie	Brak regulacji w tym zakresie
Statut	brak - potrzebę ewentualnych "aktów wykonawczych" oraz ich zakres określa porozumienie	Statut stowarzyszenia określa w szczególności: 1. nazwę stowarzyszenia, odróżniającą je od innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji 2. teren działania i siedzibę stowarzyszenia 3. cele i sposoby ich realizacji 4. sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków 5. władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje 5a. możliwość otrzymania przez członków zarządu wynagrodzenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją 6. sposób reprezentowania stowarzyszenia, w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności uchwał władz stowarzyszenia 7. sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich 8. zasady dokonywania zmian statutu 9. sposób rozwiązywania się stowarzyszenia	Statut Związku powinien określać: 1. nazwę i siedzibę związku 2. uczestników i czas trwania związku (może być nieokreślony) 3. zadania związku 4. organy związku, ich strukturę, zakres i tryb działania 5. zasady korzystania z obiektów i urządzeń związku 6. zasady udziału w kosztach wspólnej działalności, zyskach i pokrywania strat związku 7. zasady przystępowania i występowania członków oraz zasady rozliczeń majątkowych 8. zasady i tryb likwidacji związku 9. inne zasady określające współdziałanie Statut podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym Związek nabywa osobowość prawną z dniem ogłoszenia Statutu.	Statut Związku powinien określać: 1. nazwę i siedzibę związku 2. członków i czas trwania związku (może być nieokreślony) 3. zadania związku 4. organy związku, ich strukturę, zakres i tryb działania 5. zasady korzystania z obiektów i urządzeń związku 6. zasady udziału w kosztach wspólnej działalności, zyskach i pokrywania strat związku 7. zasady przystępowania i występowania członków oraz zasady rozliczeń majątkowych 8. zasady i tryb likwidacji związku 9. inne zasady określające współdziałanie Statut podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym Związek nabywa osobowość prawną z dniem ogłoszenia Statutu.	Statut stanowi o ustroju ZM Projekt statutu opracowuje pełnomocnik ds. utworzenia ZM. Projekt statutu związku metropolitalnego i jego zmian podlega uzgodnieniu z Prezesem Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej Statut jest uchwalany przez Zgromadzenie ZM Statut podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym	Stanowi o ustroju m.st. Warszawy. Projekt statutu miasta stołecznego Warszawy i jego zmian podlega uzgodnieniu z Prezesem Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Statut przyjmuje Rada m.st. Warszawy Statut podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym
Statut - zmiany		Zasady dokonywania zmian w statucie określa statut	Zmian w statucie dokonuje Zgromadzenie Związku. Przewodniczący zgromadzenia przekazuje uchwałę zmieniającą statut radom gmin wchodzących w skład związku. Rady mają 30 dni na wniesienie ew. sprzeciwu wobec zmian statutu. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały zmieniającej statut związku	Zmian w statucie dokonuje Zgromadzenie Związku. Przewodniczący zgromadzenia przekazuje uchwałę zmieniającą statut radom gmin i powiatów wchodzących w skład związku. Rady mają 30 dni na wniesienie ew. sprzeciwu wobec zmian statutu. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały zmieniającej statut związku	Tryb analogiczny do przyjmowania statutu	Tryb analogiczny do przyjmowania statutu
Rejestracja	Nie dotyczy	Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o wpisie stowarzyszenia do KRS po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą.	Wpisu w rejestrze związków międzygminnych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wojewody Rejestr związków prowadzi minister właściwy ds. administracji publicznej - szczegółowy tryb postępowania określony w rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych i administracji z 31 grudnia 2015 r.	Wpisu w rejestrze związków międzygminnych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wojewody Rejestr związków prowadzi minister właściwy ds. administracji publicznej - szczegółowy tryb postępowania określony w rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych i administracji z 21 grudnia 2015 r.	nie dotyczy	Nie dotyczy
Organy związku	Organy związku, tryb ich powoływania, działania oraz podział kompetencji określa porozumienie	Walne zgromadzenie/zebranie delegatów (najwyższa władza stowarzyszenia) Zarząd stowarzyszenia Organ kontroli wewnętrznej	Zgromadzenie Związku (organ stanowiący i kontrolny) Zarząd Związku (organ wykonawczy)	Zgromadzenie Związku (organ stanowiący i kontrolny) Zarząd Związku (organ wykonawczy)	Zgromadzenie ZM (organ stanowiący) Zarząd ZM (organ wykonawczy) Zasady i tryb działania zarządu określa statut związku metropolitalnego.	Rada m.st. Warszawy (organ stanowiący) Prezydent m.st. Warszawy (organ wykonawczy) Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów miasta stołecznego Warszawy określa jego statut.
organ stanowiący - skład	Organy związku, tryb ich powoływania, działania oraz podział kompetencji określa porozumienie	Walne zgromadzenie członków - organ decyzyjny we wszystkich sprawach niezastrzeżonych dla innych organów. Statut może przewidywać zebranie delegatów zamiast walnego zebrania członków. Określa wtedy zasady wyboru delegatów i czas trwania ich kadencji	w skład Zgromadzenia Związku wchodzi wójtowie/burmistrzowie/prezydenci gmin wchodzących w skład związku na wniosek wójta rada gminy może upoważnić zastępcę lub radnego statut może przewidywać, że danej gminie przysługuje prawo do więcej niż 1 członka zgromadzenia - dodatkowych członków wyznacza rada uprawnionej gminy (może to być waga - np. 1 głos na każde 10 tys. mieszkańców)	uchwały Zgromadzenia są podejmowane bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków zgromadzenia członek zgromadzenia może wnieść pisemny sprzeciw w stosunku do uchwały Zgromadzenia w ciągu 7 dni od dnia jej podjęcia -> wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały i wymaga ponownego rozpatrzenia sprawy -> sprzeciwu nie można zgłosić do uchwały podjętej w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy	uchwały Zgromadzenia są podejmowane bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków zgromadzenia członek zgromadzenia może wnieść pisemny sprzeciw w stosunku do uchwały Zgromadzenia w ciągu 7 dni od dnia jej podjęcia -> wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały i wymaga ponownego rozpatrzenia sprawy -> sprzeciwu nie można zgłosić do uchwały podjętej w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy	W skład Zgromadzenia Związku Metropolitalnego wchodzi po 1 przedstawicielu każdej gminy wchodzącego w skład metropolii (reprezentanci władz wykonawczych). Rada m.st. Warszawy złożona z 50 radnych. Radni wybierani w okręgach 1-mandatowych, którymi mają być dzielnice Warszawy i gminy metropolii (1 radny reprezentujący 200-tysięczny Mokołotów i 1 reprezentujący 10-tysięczny Izabelin)
organ stanowiący - podejmowanie decyzji	Organy związku, tryb ich powoływania, działania oraz podział kompetencji określa porozumienie	większość głosów członków walnego zgromadzenia/zebrania delegatów	uchwały Zgromadzenia są podejmowane bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków zgromadzenia członek zgromadzenia może wnieść pisemny sprzeciw w stosunku do uchwały Zgromadzenia w ciągu 7 dni od dnia jej podjęcia -> wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały i wymaga ponownego rozpatrzenia sprawy -> sprzeciwu nie można zgłosić do uchwały podjętej w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy	uchwały Zgromadzenia są podejmowane bezwzględną większością głosów statutowej liczby członków zgromadzenia członek zgromadzenia może wnieść pisemny sprzeciw w stosunku do uchwały Zgromadzenia w ciągu 7 dni od dnia jej podjęcia -> wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały i wymaga ponownego rozpatrzenia sprawy -> sprzeciwu nie można zgłosić do uchwały podjętej w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy	Decyzje Zgromadzenia Metropolitalnego wymagają decyzji podejmowanej tzw. "podwójną większością" głosów (do przegłosowania uchwały niezbędna większość ustawowego składu zgromadzenia, reprezentująca większość mieszkańców metropolii)	uchwały Rady m.st. Warszawy wymagają tzw. "podwójnej większości" głosów (do przegłosowania uchwały niezbędna bezwzględna większość składu rady, reprezentująca większość mieszkańców metropolii)
organ wykonawczy - skład	Organy związku, tryb ich powoływania, działania oraz podział kompetencji określa porozumienie	władze stowarzyszenia określa statut	Zarząd Związku powoływany i odwoływany przez Zgromadzenie spośród jego członków (do 1/3 składu Zarządu może być spoza składu Zgromadzenia o ile statut na to pozwala)	Zarząd Związku powoływany i odwoływany przez Zgromadzenie spośród jego członków (do 1/3 składu Zarządu może być spoza składu Zgromadzenia o ile statut na to pozwala)	Zarząd (5-osobowy), wybierany przez Zgromadzenie Metropolitalne	Prezydent m.st. Warszawy wybierany w bezpośrednich wyborach przez wszystkich mieszkańców metropolii
Finanse	Porozumienie samo z siebie nie może narzucać samorządom przymusu ponoszenia ciężarów finansowych z tytułu uczestnictwa w partnerstwie. Zgoda na porozumienie, które może wywołać skutki finansowe musi wyrazić rada gminy.	Majątek stowarzyszenia powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz z ofiarności publicznej.	dochody Związku określa Statut związek prowadzi gospodarkę finansową na podstawie Planu Finansowego uchwalanego przez Zgromadzenie Związku	dochody Związku określa Statut związek prowadzi gospodarkę finansową na podstawie Planu Finansowego uchwalanego przez Zgromadzenie Związku	Dochodami ZM są m. in. 5% udział w podatku PIT oraz składki gmin wchodzących w skład ZM Składka gmin składa się z części stałej (5% dochodów w PIT) oraz zmiennej. Wysokość zmiennej części składki rocznej jest zależna od ilości oraz zakresu przekazywanych przez gminy związkowi metropolitalnemu zadań i odpowiada rzeczywistym kosztom ponoszonym przez gminy na realizację tych zadań. Szczegółowe zasady ustalania wysokości zmiennej części składki rocznej oraz terminy płatności składek określa statut. Związek metropolitalny samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej	Brak regulacji w tym zakresie